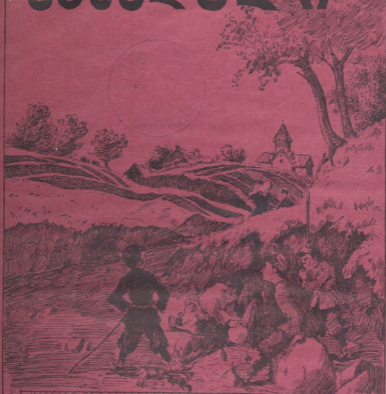

6982

ქართული
საბჭოთავო

F 75
1916

კაადული

საშენებლო ქუჩის
მცირეფლტვანთათვის

იანვარი № 1. 1916 წ.

0.24
1841

საქართველოს
ბიბლიოთეკა

ნაწილობა

საქართველოს ბიბლიოთეკა

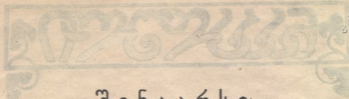
№ 1.

1916 წ.

242

საქართველოს ბიბლიოთეკის
თბილისი
ბიბლიოთეკის

შინაარსი:

7 2181 1400260

11X 05 026701007

I—გილოცავთ ახალ წელიწადს,—სურათი	1
II—„ნაკადულის“ მკითხველები:—ზევით 1, ელენოროა ბერიშვილი, მარტყოფი,—2, თამარ კანდელაკი, მარტყოფი,—3, შუაზე დგანან ძმანი ვახტანგ და ილიკო ტურაშვილები, ტფილისი, 4, ძირს—შალვა წერეთელი, ლიდა, ვარა, ტასო და ლადო კახეთელაძეები, ტფილისი,—5, ნორა და ქეთო კაკაბაძეები, ქუთაისი.	3
III—კეთილი თინა,— ლექსი ი. გრიშაშვილისა.	5
IV—თოვლის ფიფქი,—სონია ხაეობიასი	7
V—ჯორი და ატუა,—სამეგრელოში ჩაწერილი ზღაპარი იოსებ ყიფშიძის მიერ	9
VI—ეშმაკი ყვანჩალები,—მოთხ. რობერტისა—თარგმ. ნ. ა—სა.	12
VII—აბუბეტი დათვი,—ა. შანშიაშვილისა	22
VIII—რებუსი	24

„ნაკადულნი“

საქართველოს
ბავშვთა

მკითხველები

საქართველოს
საბავშვო ჟურნალი

კეთილი თინა

სუ, სუ, შვილო! ჰა, ეს ფული!
ახლა? შენც ხომ დაგამშვიდე?
წადი შენ თვით, და ამ ფულით
რაც გინდოდეს, ის იყიდე!

ასე უთხრა მამამ თინას;
და თინამაც საჩუქარი
რა მიიღო—შეის დახუშდა
და გაქანდა, როგორც ქარი...

გზაში იყიქრობს: რა ვიყიდო?
რა სვაობია: შაქრის კვერი,

ნუელი, ვაშლი, ფორთოხალი,
თუ სულ ერთადღე ვეგულაფერი?..

მიდის... მიდის ჩვენი თინა,
მიდის... ფეხებს აბაკუნებს;
შესდგა... რატომ? ეს რა არის?
ეს ვინ სტირის? ვინ დუღუნებს?

შენ მომხედეთ, მე უბედურს,
გამიციტეთ მე საწყვალის;
შემაჯერებ შევს, და დედას კი
აქვს ზური, არ აქვს წვალის!

და რა ნახა თინამ გლახა,
 მიფლეთილი, მიღუელი,
 დაავიწუდა ეოველივე,
 დაავიწუდა ტკბილეული,

და ის ფული, წელან მამამ
 რომ გადასცა საჩუქარად,
 გლახას სეღში ჩაუღო და
 შინ გაბრუნდა ისევ ჩქარად!..

ი. გრიშაშვილი.

თოვლის ფიფქი

ჰ, რა ლამაზი სტუმარი მოფრენილა!

— ნეტა ვინ ბმანდებით, ან საიდან მოსულხართ? — მიესალმა ახლად ჩამოვარდნილ თოვლის ფიფქს კურდღლის ჰატარა ბაჭია.

— იქით, იქით, ახლავს არ მომკვარო, შორს დადექ: შენთან უოფნა მამინებს! მე თავისუფალი ზღვის შვილი ვარ; დაბადებიდანვე თავისუფლებაში აღვიზარდე და ამიტომ სხვაცრად მიუვარს თავისუფლება; უიძისოდ სწორედ როგორც თვეში უწულოდ, უცბად მოვეკვდებოდი. ჩემი სამეფო, — ახსოვს სისხლის ფერი თვალები ძაღლა, — აი, იმ ცის სივრცეშია! ვინ იცის, რამდენჯერ მიმკვარია ცის სხვადასხვა მხარეს! სომ სედავ იმ ძვე ღრუბლებს: აი, იქ ვცხოვრობდი; ხშირად სხვებთან ერთად, თეთრ ბურთივით, ზედ ლურჯ ცას მივეკრივარ და ხევიდან აქაურობას მედიდურად დავციქვრდი... შენ ვინ ბმანდებით? ან აქ, ამ ჩირგვთან, რას აკეთებ?

— მე მიწის შვილი ვახლავარ! აქ დავიბადე და აქვე ხავალ საფლავში; ვცხოვრობ სოროში, რომელიც ჩემის სულით ვაჯაკეთე; როცა ამოვდივარ, ამ ბუჩქს ვეფარები, რომ არავინ მომიტაცოს. უველაფრის მეშინია, და ამიტომ სამოვრად შორს არ მივდივარ; შენთან იმიტომ მოველ, რომ ხის ფოთოლი შეგონე.

ბაჭია ფიფქს მიუხსლოვდა.

— უჭ, უჭ, რა ძნელი უნდა იყვეს ასეთი უფერული ცხოვრება! შენს ადგილას მე ამ უოფაში აქდენ ხანს სული ამომხდებოდა. ეჭ, რად დირს შენთვის თავისუფლად ჭაერში ფრენა! მაგრამ, მკონი, მე შენთან საუბარში გავერთე. დროა მძღლბ ავფრინდე: აქ ძლიერ ცხელა. ოჭ, ცოტა იქით გაიწი, სული მესუთება! ჭაერი, ჭაერი!.. მშვიდობით!

სთქვა ეს ნახმა ფიფქმა... სახეზე ციკმა ოფლმა დაასხა და... გადაიცვალა.

სონია ხელოვანია

ჯორი და ატუა

ყო ერთი მარტოხელა მოხუცი კაცი. ჭეპუდა მას ერთი ჰატარა ვაჟიშვილი. მამას უნდოდა შვილისათვის რამე სელობა ესწავლებინა. შეისვა მხარს და წაიუყანა ქალაქს. გზაზე მდინარე დასვდა. წუჯლს რო გადადიოდა, მოხუცი კაცი წატორტმანდა და „ატუა“ დაიძახა. ამ დროს მეორე ნაპირიდან ერთი კაცი გამოვიდა და უთხრა:

— მე ვარ „ატუა“, რას მეძახიო?

— შენ-კი არ გეძახდი, წატორტმანდი და „ატუა“ მისთვის დაგიძახეო,— უთხრა მოხუცმა.

— ბაღანა სად მიგუყვანს?— ჭკითხა ატუმ მოხუცს.

— მინდა რამე სელობაში მივცეო,— უთხრა მოხუცმა.

— აბა, მომეცი, მე და სელობას მე ვასწავლიო. ერთი წელი რო გავიდეს, მოდი, და თუ შენი შვილი იცნო. წაიუყანეო,— უთხრა ატუმ.

— კარგო, — უთხრა მოხუცმა, — მაგრამ შენ სად ცნასავო?

— როდესაც ამ წუჯლს შემოხვიდე, დაიძახე „ატუა“, და მეც გავჩნდებიო,— უთხრა ატუმ.

მოსუცმა შვილი ატუს დაუტოვა და თვითონ სახლში დაბრუნდა. როდესაც ერთი წელი გავიდა, მოსუცი წავიდა შვილთან. გზაზე ერთი დედაბერი შეხვდა და ჰკითხა:

— სად მიხვალ, მოსუცო?

— შვილი შეავს სელობაში და მასთან მივალ. დრო გავიდა და უნდა წამოვიყვანო, თუ ვიცანიო, — უთხრა მოსუცმა.

— შენი შვილი ის იქნება შენი სახლში მესვლისას ცალკე კერასთან რომ იჯდომებო, — უთხრა დედაბერმა.

მოსუცმა მადლობა უთხრა და წავიდა თავის გზაზე. წყალში მესვლის დროს დაიძახა „ატუ“, და ატუც იქ გაჩნდა. იმან მოსუცი წაიყვანა შვილთან და უთხრა: აბა, იცანი შენი შვილიო.

მოსუცმა მიიხედ-მოიხედა, მაგრამ თავისი შვილი ვერ ნახა. დაინახა ვიღაც დიდი უღვაშებიანი კაცი კერასთან რომ იჯდა ძარტო. მის შვილს არა უკავდა რა, მაგრამ ქალის ნათქვამით მოსუცი მივიდა, მოჰქვიდა ხელი უღვაშებიან კაცს და უთხრა ატუს: — ეს არის ჩემი შვილიო.

ატუს გაუკვირდა ეს, მაგრამ რა უნდა ექნა? მისცა მოსუცს მისი შვილი. მოსუცმა წამოიყვანა თავისი შვილი და წამოვიდა სახლისაკენ. ცოტა გზა რომ გაიარა, მოსუცმა მიიხედა უკან და ნახა, რომ უღვაშებიანი კაცის მაგივრად უკან მისდევს მისი შვილი, ჰატარა ვაჟი. ამ ვაჟმა მამას უთხრა:

— მე გადავიქცევი ჯორად, მამილო, წამოიყვანე ქალაქს, გამეიდუ და კარგ ფასს მოგცემენო. მე იქ ისევ ბავშვად გადავიქცევი და შენთან მოვალეო.

— კარგიო, — უთხრა მამამ.

ბავში გადაიქცა ჯორად. მოსუცმა ჯორი ქალაქს წაიყვანა და გაუიდა. ჯორის შეიდეველი ატუ გამოდგა. შეაჯდა ატუ ჯორს, უცხუნა დეხები და რაც შეეძლო, ისე გააჭენა. ჯორმა

იცნო ატუ, არ იცოდა—რა ვქნა: ბავშვად გადაქცეულიყო, გაუშვებდა, ჯორხად დარჩენილიყო, მუდამ წველებადი იქნებოდა. გადაიქცა მამლად, შეურინდა ხეხუ და ვივილი დიწყო. ატუ გადაიქცა ქორხად და მამალი დიწიორა; მამალი იქცა თევზად და წველს ჩახტა; ატუ იქცა ხეხვხად და თევზს ლხუხადი გაეეორა.

თევზი ნემსად გადაიქცა, ატუკი ძაფად და ნემსის ურწში გაეეორა. მამინ ნემსი ცეცხლში ჩაჯარდა და ძაფი დიწვა. ნემსი ცეცხლიდან გამოვიდა, გადაიქცა ბავშვად და გაიქცა მამასთან.

ოხებე უფშიძე.

ემშაკი უგანჩალები

ეტევი ფრინველი ვიყო, — სთქვა ბიჭუნამ, ფიჭვის წვერს რომ შეხედა. ფიჭვის წვერი ირხეოდა, თითქოს ძლიერი ქარი უბერდა-სო. ნამდვილად ნიბვიც კი არსაიდან ჭქროდა და სარკესავით კრიბდა ვერცხლის ტბა სრულიად არ იხმოვოდა.

— რა კარგია ფრინველი ვიყო! — განი-
მეორე ბიჭუნამ და შესედა ბიძია ენდის.

— მხოლოდ ზაფხულში, — სთქვა ბი-
ძიამ და გაიხედა ფიჭვების კენწეროების-
კენ, საითკენაც ბიჭუნა იეურებოდა.

— რასაკვირველია ზაფხულში, — სწრაფად დაეთანხმა ბი-
ჭუნა, — თორემ ზამთარში მკონია დიდ განაჭირში არიან ფრინ-
ველები.

— ტეუილად გკონია. „მკონია“ -ო აქ რა მოსატანია? ნამდვილად უნდა იცოდე. განა არ იცა, რომ მრავალი ფრინ-
ველი ზამთრობით სამხრეთისაკენ მიდის. იქ არც ისე ცუდად ცხოვრობენ ისინი, როგორც შენა გკონია?

ზატარა ბიჭი ხან-და-ხან ძაღლა იეურებოდა. ფიჭვის ტო-
ტებში მოხანდა მშვენიერი, უღრუბლო, ლურჯი ცა და ჭებრში მოსრიალე ფრთოსანთა შავი ფრთები. ისმოდა განუწვევებ-
ლი „ევა-ევა“. ბავშვს ეგონა, ევაეები განცხრომაში არიანო,

და მასაც მოუხდა ფიჭვის კენწეროზე ვაღობა და უვაკების-
ვით ჰბურში თავისუფლად ფრენა.

— რასაკვირველია, — დაილაპარაკა ბიძია ენდიმ, — იქნება
შენ მართალიც იყო, თუ არ შეიძლება არწივად ან ველურ
ბატად მანაც გადიქცე, მაშინ უვაკობასაც არა უშავს-რა. უვაკს, რა-
საკვირველია, საკმაოდ ბუერი მტერი ჰქავს, მაგრამ ჭკუაც
არა აქვს ნაკლები და მტრების მოტყუებაც კარგად იცის. ამას
კარდა უვაკი ისეთი მოხერხებული ფრინველია, რომ ცხოვე-
ლებს სანიაბოვნოდ და მხიარულად ატარებს რასაკვირვე-
ლია — თუ ბუე არ მიაგნო მის ბუდეს, ან დიდი ეინვები
არ დაიჭირა, როდესაც ჰურის ნამცეცსაც, ან სხვა რამ საჭ-
მელს ვერ იმოვნის.

— დიდი ეინვები რას უშლის?

ბიძია ენდი მიბრუნდა ბავშვისაკენ და დაცინვით ჰკითხა:

— სუ თუ არ შეგიძლია თვითონ მისეგვე? ეინვაში შენ
რასაკვირველია ცდილობ თბილად ჩაიცვა და საჭმელსაც თბილ
ოთასში თეფშიდან მიირთმევ. უვაკებს კი ტანისაშოსი ზამთარ-
ზაფხულ თითქმის ერთი და იგივე აქვთ. იმათ საჭმელს თოვ-
ლი გადაეფარება, ეინვა ისე მაგრად მიაკრავს მიწას, რომ ვერ
მოაგლეჯ.

ბიჭუნას შერცხვა, ისევ დაიწყო ძაღლა, ფიჭვების წვე-
როებისკენ ცქერა. დროთი დრო ხან ერთი, ხან მეორე უვაკი
მოსწუდებოდა ადგილს, მიიფრენ-მოიფრენდა და ისევ ბრუნ-
დებოდა თავის ადგილას, თითქოს უნდოდა ეჩვენებინა — აბა მო-
ურეთ — რა საოცარი ფრენა ვიცის. შემდეგ ჰატარებდნენ შეაქმნია
სხვა უვაკების სხვანაირი ფრენაც. იმათი ფრენა არ იყო
ისე გაბედული, თითქოს რაღაცის ეშინოდათ, განსაკუთრებით,
როცა ტოტებს შორდებოდნენ და ჰირდაჰირ მწვირვალე ჰა-
ერში ჩნდებოდნენ. შერძე უცებ გაისმა მრავალი უვაკების ერთ-
სმად ძაღალი „ევაააა“. ფიჭვის ტოტები დაიბნა და მთელი

გუნდი გადმოფრინდა. რამოდენიმე წუთს ისინი წრეს უკლანდენს და შემდეგ როგორღაც შეწუსებულნი გაფრინდნენ ტბის ჭაობიან ბოლოსაკენ. ფიჭვი მიუჩნდა. ტოტები დაწუნარდნენ; მაგრამ ხანდახან მაინც ისმოდა იქიდან დაბალი ჩხავილი, ეტეობოდა ხეების ეველა ბინადარნი არ წასულიყვნენ.

— ცდილობენ ახალგაზღვებს რიგანი ფრენა ასწავლონ და მძიმრებსა და სულელებს გული გაუკეთონ,— აუხსნა ბიძიამ ევაკების მოქმედება.

— აჰა, რა ეოფილა! — შეჭკვირბ ზატარამ და ცნობის-მოვეარეობით შესედა ბიძას.

— აქ ძალიან ცოტა ევაკები ცხოვრობენ. იმათ უფრო აღძმანის ბინის სიახლოვეს უკვართ ცხოვრება. აქ უთუოდ ზატარა ჯგუფი შემთხვევით დაბინავდა. მაგრამ სოფლებისა და ეახების ახლო ევაკები იძიტომაკი არ ბინადრობენ, რომ აღძმანები უკვართ, სრულიადაც არა,— აღძმანებს ისინი არ ენდობიან, მხოლოდ აღძმანები იმათთვის სასარგებლონი არიან.

— რისთვის გაფრინდნენ ეველანი ასე ერთბაშად, თითქოს რაღაც საჭირო საქმე მოაგონდათო.

— ოჰ, დაიცა, ნუ მიძლი! — გაახერა ის ბიძიამ, — როცა მოიხსენ იმას, რასაც გიამბობ, იქნება თვითონვე იზოვო შენ კითხვებზე ზასუხი.

და ბიძია ენდომ დაიწყო.

— ბუდეში მხოლოდ ორი ბასალა იჯდა. ბუდე დიდი და უშნო იყო, ჩხირებისა და ხმელი ტოტებისაგან გაკეთებული, მაგრამ ძალიან მკვიდრი და მაგრად დაწნული. ხის ტოტებში ისე იყო მივ ჩახმული, რომ ქარი არ უდგებოდა. მივნი ბუდეკი მშვენიერი იყო, — მოყენილი რბილი ბაღასით, ცხენის ძუითა და ფარხის ნაჭრით. ეს ნივთი სადღაც ემოგნათ ევაკებს, — უთუოდ მოიტაცეს, როცა ზატრონებმა დობეყე გასა-

შრობად გამოჰყიდეს. ბუდე ვეება ფიჭვზე იყო აკებული დიდოტვის ჰირად, საიდანაც მოხანდა ფერმა და დიდი ბაღი.

ფერმის ასლოს თითქმის ეველა სეებზე იყო ევავის ბუდეები და თითქმის ეველა ბუდეში იჯდა სამი ან ოთხი ბახალა.

— რატომ იყო, ბიძია, რომ ერთ ბუდეში მხოლოდ ორი ბახალა იყო და სხეებში-კი მეტი?

ძნელი გამოსაცნობი იყო საზოგადოდ—რა კითხვა ესინამოვნებოდა ბიძიას, მაგრამ ეტეობოდა, რომ ამ კითხვამ ასინამოვნა.

— შენ სწორედ ის იკითხე, რაც ნამდვილად უნდა გეკითხა,— შენ იმხანა ბიძიამ.— მე თვითონ ასლავე მინდოდა შეამხნა შენთვის ეს. ახა იფიქრე, ამ ბუდეშიაც ოთხი ბახალა უნდა ეოფილიყო, იმიტომ, რომ შიგ სწორედ ოთხი მუქ-წინწკლე-ბინი მოცისფრო-მწვანე კვერცხები იდვა. მაგრამ ევავებსაც ეწვევა ხოლმე მწუსარება და უბედურება. ის ორი ევავი, რომელთაც ეს ბუდე ეკუთვნოდა, რაღაც უცნაურები იევენ და სეირნობა უეეარდათ. როდესაც დედამ უკანასკნელი კვერცხი დადვა და ისიც იყო უნდა დამჯდარიყო ზედ გამოსაჩეკად, ვერ უცებ განეირნება და ფრენა მოუნდა. მისი მეუღლე ამ დროს ბუდის სიასლოგეს არ იყო, მაგრამ მაინც გადასწევიტა ფერმისაკენ გაფრენა და ხალხის დათვალიერება; ან იქნება თავის დაჭერა უნდოდა ჰურის ბეღელთან.

— განა ევავები თავის სჭამენ?— ჰეითხა გაკვირეებულამ ბავშვმა.

— რასაკვირველია სჭამენ,— მიუგო ბიძიამ,— ეოფელი არსება, აღაძიანს ვარდა რომელიც ხორცსა სჭამს, თავისაც სჭამს. მამ ასე, მე ვოქვი ევავი სასეირნოდ წავიდა მეტი- მაგრამ მამინათვე, როგორც-კი ევავი გადმოფრინდა, ბუდესთან ვახნდა ციევი, რომელიც მეორე სიდან უთვალთვალეებდა და ასლა მოსერსებული დრო იხოვნა, რომ ჰირი ჩაეტებარუნებინა. ეს ისეთი მკირი შემთხვევა იყო, და როგორ შეიძლებოდა არ

ესარგებლნა. არავის ისე არ უყვარს კვერცხი, როგორც ციუკს და ისე ძვირად არავის არ სჯდება სოლძე კვერცხის შირთძევა, როგორც ციუკს. იმ წამსვე, თვალის დასამხამების უძალად ირბინა ფიჭვსე და ზირდაზირ ბუდეში ჩახტა.

ციუკმა მახვილი კბილები ჩასო კვერცხში და რაც შიკ იყო, ხარბად შესვლინა. ისე მარდად და სელოფსურად სვლედა, რომ ერთი წინსვალის კი არ დაეცა და არ გაითხუნა

თავისი ქურქი. ის-ის იყო ზირი უნდა მიეყო მეორე კვერცხისათვისაც, რომ ზირდაზირ თავსე მოესმა ფრთების მხივილი და ძალალი, შემინებული ხმა—„ევა-ა-ა!“ თურმე მამა ევაგი დაბრუნებულიყო და ზირდაზირ ციუკს დააფრინდა. ციუკი ამოხტა ბუდიდან, აჯარდა ერთ ტოტსე, იქიდან მეორესე გადახტა და უნდოდა ბუნქში ჩამსტარიყო, მაგრამ ამ დროს ჩაჭკრა მამა-ევაგმა ნისკარტი და კასტეორცნა ჭაერში.

ამ დროს ჭაერი უკვე გაივსო შავი ფრთების ხმაურობით და ევაგების საშინელმა, შეწუსებულმა ჩხავილმა მოიცვა იქა-

ურობა. უველბ იქაურ ბუდეებიდან გადმოურინდნენ ვაჟები მისაშველებლად. მაგრამ ზაწია მოწითალო მხეცი მამაცი იყო და არ დაიბნა: გაძალა ფეხები, აუშვა მადლბ კუდი, დაეშვა ცოტათი ძირს და ხის ტოტს მოეჭიდა. ამ ტოტიდან ჩანტა კიდევ ქვევითა ტოტსე, მაგრამ შავი ფრთები და ნისკარტები არ შორდებოდნენ მას. უვაჟებს უჭირდათ ბრძოლა ციფეთან ხშირ ტოტებში, მაგრამ მანც კარგად მიბეგვეს და ციფუმა დიდი გაჭირვებით მოახერხა ბოლოს თავის უფურობი ჩაძრომა და დამალვა.

რასაკვირველია ვერცერთმა უვაჟმა ვერ გაბედა ჩაჭელოდა ციფეს ვიწრო სვრელში. უვაჟებს კარგად ესმოდათ, რომ მამინ საქმე ციფვის მახვილ კბილებთან ექნებოდათ. მაგრამ უველანი მოგროვდნენ უფუროს ზირთან, უწეალოდ ღრიალებდნენ, ლანძღავდნენ, ემუქრებოდნენ ციფეს და უზიარებდნენ ერთმანეთს თავის ფიქრსა და გრძნობას. ხან-და-ხან რომელიმე განსაკუთრებით მამაცი უვაჟი დაჯდებოდა უფუროს ზირთან და ჩაჭერავდა სვრელში ნისკარტს, მაგრამ სწრაფად ისევ ამოსწევდა, როგორც კი ციფვი მივარდებოდა თავის მახვილ კბილებ-დავრეჭილი.

ამ აუბლ მუჯლისა და ხმაურობის დროს დაბრუნდა დედა უვაჟი. მან რასაკვირველია გაიგონა ეს ღრიანცელი, რადგანაც არ შეიძლებოდა ერთ ვერსზეც კი არ გაეგონა ამისთანა სამინკელი ევრილი და ალიაქითი. შეუძნველად მოურინდა ის ზირდაზირ ბუდესთან. მისმა დიდრონმა, შავმა, ჭკვიანმა თვალებმა მამინვე შეატყვეს—საქმე რამიაც იყო, მაგრამ მადიან კარგად იცოდა, რომ უველაფერი მისი დაუდევრობით მოხდა და ამიტომ გადასწევიტა არ აეტყვა დავიდარაბა. სწრაფად ვადმოავლო ბუდიდან ცარიელი კვერცხის ნაჭუჭი და, თითქოს აქ არაფერი ამბავიყო, დაჯდა დანარჩენ სამ კვერცხს. რამოდენიმე წუთის შემდეგ, უთუოდ უვაჟებს მობეზრდათ ციფვის ლანძ-

ღვა-გინება, დაბრუნდნენ ფიჭვსე და დასხდნენ საქმის გამოხარ-
კვევად. მამა ევაგი მიფრინდა ისევ ისე აღელვებული და აბურ-
ძვნილი და დაჯდა ბუდის კიდეზე; მაგრამ დედამ ისე ცივად
შესწავა, თითქოს ეუბნებოდა:—სრულიად არ მესძის, რისთვის
ასტეხეთ ასეთი ალიაქოთიო.

ევაგებმა იხსავლეს, კიდეც ერთხანს ილანძღეს და გაფ-
რინდნენ თავიანთ საქმეზე. მამა ევაგიც კი გაფრინდა სადღაც
და შემდეგ, როცა უკან დაბრუნდა, უკვე დახვიწვდა კიდევან,
რამდენი კვერცხი ჰქონდა ბუდეში.

ამაირად ბუდეში დარჩა სამი კვერცხი. სამი თუ ოთხი
დღის შემდეგ ამ ფიჭვთან მოვიდა ფერმიდან ჰატარა ბიჭი
და ავიდა ზედა. ეს ბიჭი არასოდეს არ ანგრევდა ჩიტის ბუ-
დეებს. მას მხოლოდ უნდოდა მიემატებინა თავის კოლექტ-
ციისთვის*) ევაგის კვერცხი. ბიჭმა იცოდა, რომ ევაგებმა და-
თვლა არ იცინ და კვერცხის დაკარგვას ვერ შეამჩნევინ.

ევაგები ძალიან შეაშინა ბიჭის მოსვლამ.

დასტრიალებდნენ თავს, აფართხუნებდნენ ფრთებს და ისე-
თი ხმაურება ასტეხეს, რომ ბიჭი სრულიად დაიბნა. მაგრამ,
ასე იყო თუ ისე, ბიჭმა ჩამოიფხარა ქუდი თვალეზე და
ცდილობდა არ მიექცია ეურადღება აღმფრთხილებელ ფრინველ-
ბინათვის. და რადგანაც ისე წუნარად და კაბედულად ირჯე-
ბოდა, ვერცერთმა ევაგმა ვერ გაუბედა შესება.

დედა-ევაგი აღელვებული ამოფრინდა ბუდიდან, როდესაც
ბიჭმა ხელი გასწია და მის ზურგს შეესო. ბიჭმა მხოლოდ
ერთი კვერცხი აიღო, ჩაიღვა ჯიბეში, ეურადღებით დაათვა-
ლიერა ბუდე და დაეშვა ძირს.

— აჰ, რისთვის იყო თურმე, ბიბია, ბუდეში ორი კვერცხი:

*) შეგროვილი ნიმუშები.

—სამაგიეროდ ამ ორი კვერცხიდან გამოხვეკილი ორი ბასალა სხვას-კი არ ჰკავდა.

ჯერ ერთი, რომ იმათ იმდენი საჭმელი და მოვლასედათ წილად, რაც სამ, ოთხ ბასალას სვდებოდათ სოლმე, და ამიტომ საშინელი სისწრაფით ისრდებოდნენ და იმოსებოდნენ ბუმბულით. ისინი უკვე დასაფრენები იუვენს, როდესაც იმათი კბილა ბასალები სრულიად უმწეოდ ისხდნენ ტიტკლები თავიანთ ბუდეებში. ბუმბული ამოუვიდათ ძალიან მაგარი, შავი და ჰრიალა. ნისკარტები ჰქონდათ გაღვსილი და ვლვარე. თვალეებში რაღაც განსაკუთრებული ჭკუა და ეშმაკობა გამოჰქროთოდათ.

ორივე ზატარა ისე სწრაფად ისრდებოდნენ, რომ სანამ მშობლები ვაიკებდნენ, თუ რა შეუდარებელი ბავშვებია ივენს, ისინი კიდევაც ამოვიდნენ ბუდიდან, დასხდნენ ბუდის კიდეზე, დაიწვეს ფრთების ფართხალი და სინჯვა ფრთებისა. მამა გაუჯავრდა და უნდოდა ჩაეკდო ისევე ბუდეში, მაგრამ იმათი დედა უფრო გაბედული ევაფი იყო: შესძასა რაღაცა გულის განსამაგრებელი შვილებს და გადაფრინდა თავებზე სანადიროდ. შესალისებელი ზატარები რასაკვირველია არ დაემორჩილნენ მამის კონიგრულ დარიგებას და ნელის ჩხავილით გადარტნენ ახლო ტოტზე. როცა მამამ ეს დაინახა, ძალიან ეწეინა, რაღაც წამოიურანტალა, გაფრინდა, ეველასე უძაღლეს ტოტზე შეჯდა და ქანაობა მორთო.

თავის ძაღლ სასვერავ ადგილიდან მამამ შეამჩნია არწივი, რომელიც ამოფრინდა ჭაობიდან და გაფრინდა ევლი-საკენ. ევაება დაიევირა, რაც ძალი და ღონე ჰქონდა, მოიხმო ამხანაგები დასახმარებლად და გამოუდგა არწივს. მასთან ერთად დაედევნენ სხვა ევაებებიც, რომლებიც ამ დროს ბუდეებ-

ში ისხდნენ. დაეწივნენ არწივს, თავს დაესხნენ, უტრიალებდნენ კარს და მკონია აწვენიეს კიდევ.

ევავებს თუძცა მოკლე, მაგრამ განიერი ფრთები აქვს, ამიტომაც ისე სწრაფად და მოხერხებულად ტრიალებდნენ ჰაერში, და ეს უძლიდა სელს არწივს, რომ დაესაჯა ისინი ამნაირ თავსედობისათვის. უთუოდ ფექრშიაც არ მოხვლია შებრძოლებოდა იმათ. სიზღით გადახედა ევავებს და სხვა გზას დაადგა. აფრინდა მადლა-მადლა და ჩქარა მიიძალა ცის ლურჯ სივრცეში. მაშინ ევავები დაეძვნენ მახლობელ ხეებზე, ცოტათი დაისვენეს და გაუდგნენ თავიანთ ბუდეებისაკენ, რომ ევავლანსთვის გადაეცათ თავისი გამარჯვების ამბავი.

მეორე დღეს ერთმა ბახალამ რაღაც უცნაურად დაიურანტალა, გაშალა ფრთები და გადმოვარდა ტოტიდან, რომელს შედაც იჯდა. ეგონა—ფრენა შემძლიაო, მაგრამ თურმე ძირს კი ჩამოვარდა. ბახალა საშინლად აფართხალებდა ფრთებს და ამიტომ ძირს აღარ ჩამოვარდა, ცოტათი ჰაერში შეიკავა ფრთებმა და შემდეგ ფეხებით ჩაებლაუჭა ხის შტოს. მერე კიდევ მოიკრიბა, რაც ძალი და ღონე ჰქონდა, გადაფრინდა მეორე ხეზე, თავის მშობლების ასლოს გაჩნდა და ასლა იმათ გამარჯვებული შესცქეროდა.

მეორე ევანხლასაც არ უნდოდა ჩამორჩენოდა მძას და ტოტიდან ტოტზე სტომით თავისიანებისაკენ გასწია. როდესაც ასლოს მივიდა, გაშალა ფრთები და გადაფრინდა მათთან, თითქოს აჩვენა,—აი, რა თავისუფლად ვიცი ფრენაო. ის ჰირველ ევანხლასავით თავქარიანი კი არ იყო: უფრო გონიერად ირჯებოდა.

ამის შემდეგ მოსიუვარულე მშობლები კიდევ არჩენდნენ შვილებს რამოდენიმე დღის განმავლობაში, რადგანაც შეჩვეულნი იყვნენ იმათ საჭმელზე ზრუნვას, თორემ იმიტომ კი

არა, რომ შეილებს სწიროდათ მშობლების დასძარება. ბოლო
 ახალგაზდა ვეზნალები გაფრინდნენ და თვითონ შეუდგნენ
 თავისთვის საკვების ძებნას. ოჯახი სრულიად დაიქსაქსა. რად-
 გან მშობლები უუვარდათ ვეზნალები, ხანდახან მოფრინდებო-
 დნენ ხოლმე, მაგრამ ბუდეში კი არ სხდებოდნენ. ბუდის მას-
 ლობლად ტოტზე დასხდებოდნენ და ალერსიანად ესიუვარულე-
 ბოდნენ თავიანთ მშობლებს.

6 ა.

(დასასრული იქნება)

ზედ უძიძრად გვიარა,
 რკვალში მოჭევა ცალი თათი
 დიდის ცდით ვერ მოიძორა,
 თან დასდევდა, რასრაყებდა,
 მოსვენებას არ აძლევდა,
 მძიმე კუნძი აბრაყებდა.

ბოლოს ასე დაემუქრა:
 გაძიფრთხილდი, მე მაქვს ღონე;
 დამანებე თავი, თორემ
 შენთვის საფრთხე მოვიკონე.

კუნძმა მანც არ უსძინა,
 არ ათხოვა დათვისა უური.
 მოთმინება-დაკარგულმა
 სურს იძიოს ახლა შური.

ავიდა ერთ ძაღალ კლდეზე,
 წვალებით და გაჭირვებით;
 —აბა, სეირს ახლა ნახავ,
 რომ არ წახველ შენის ნებით.—

ძირს მდინარე კლდის ნაპირებს
ტაღლას სცემდა ღრიალითა;
გადაადო კუნძი წყალში,
თვითონ ჩაჭევა ტრიალითა.

დამტრეული, დამსხვრეული
გამოცურდა რა ვაკლასით,
თაყის სოროს მიაბურა,
დასიებულ ჰირიასხით.

დღესაც კუნძი უკან დასტრევს,
ვერ უსხნიან თავი მასით.

ა. შანშიაშვილი.

რეცეპტი

მ

წუთის
მესამოცე
ნაწილი.

ს

დღის
სახე-
ლი.

წლის 1/12
ნაწილი.

1916 წ. მიიღება ხელის მოწერა

დასურათებულ საყმაწვილო ჟურნალ

„ნაკადული“-ზე

წელიწადი მეთორმეტი

ჟურნალი „ნაკადული“ გამოვა ჩვეულებრივი პროგრამით, საგანგებოდ მოწვეულ სარედაქციო კომისიის ხელმძღვანელობით.

შურნალი გამოდის თვეში ორჯერად

24 წიგნი „ნაკადულისა“ **12 წიგნი** „ნაკადულისა“
მცირე წლოვანთათვის. მოზრდილთათვის.

ყოველი წიგნის პირველ გვერდზე იქნება მოთავსებული გამოჩენილ მხატვართა ნახატი.

ფასი ჟურნალისა: წლიურად ორივე გამოცემა—**5 მან.** იმათთვის, ვინც ჟურნალს რედაქციაში მოიკითხავს, გაგზავნით კი **6 მან.** ნახევარ წლით—**3 მან.** გაგზავნით **3 მან.** 50 კაპ. ცალ-ცალკე: მცირე წლოვანთათვის **24 წიგნი—3 მან.** გაგზავნით **3 50 კაპ.** მოზრდილთათვის **12 წიგნი—3 მან.** გაგზავნით **3 მან.** 50 კაპ. ფულის შემოტანა შეიძლება ნაწილ-ნაწილადაც.

ვსთხოვთ ხელის მომწერლებს თუ ჟურნალი „ნაკადული“ არ მისდით, ერთი თვის განმავლობაში გვაცნობონ და ადრესის გამოცვლა დროზე შეგვატყობინონ. ადრესის გამოსაცვლელად—**40 კ.** შეიძლება მარკებით გამოიგზავნოს.

ხელის მოწერა მიიღება

ტფილისში— „ნაკადულის“ რედაქციაში, ზუბალოშვილის სახელი გოლოვინის პროსპ. № 8. Редакция „Накадули“, Головинский пр. № 8. შემოსესვლელი დავითის ქუჩიდან, № 2. და წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების წიგნის მაღაზიაში, სასახლის ქ. **ქუთაისში**—ისიდორე კვიციანიძესთან, მ ყაუხჩიშვილთან და თ. მთავრიშვილთან. **ფოთში**—ლუდმილყ მეგრელიშვილთან. **ბათომში**—ტროფიმ ინასარიძესთან ფოსტაში, ღ სამსონ ყაზაიშვილთან უპრაეაში. **ოზურგეთში** ღ **ლანჩხუთში**—ლეო იმნაძესთან. **თელავში**—ვანო პაატაშვილთან. **ახალციხეში**—კონსტანტინე გვაჩაძესთან **ბაქოში**—მარიამ ნაკაშიძესთან. **გორში**—ქეთევან ჯავახიშვილთან და ნინო ლომოურთან. **ჭიათურაში**—ივ. გამყელაურთან. **ხონში**—მ. ი. ჭავჭავაძესთან. **მიხაილოვოში**—გაორგი ნაკაშიძესთან. **უვირილაში**—ნინო ფერაძესთან.

რედაქტორი **ნინო ნაკაშიძე**
გამომცემელი **მ. პავლე იოსების-ძე** თუმანიშვილი.